

10

FEITEN OVER VLUCHTELINGEN

Vluchtelingen, asielzoekers en wereldwijde ontheemding zijn de afgelopen jaren een hot topic in het politieke en publieke debat. Desalniettemin gaan gesprekken over dit onderwerp helaas vaak gepaard met een gebrek aan feiten. UNHCR, de VN-Vluchtelingenorganisatie, zet 10 belangrijke feiten over vluchtelingen op een rij - voor een op feiten gebaseerde discussie.

1 1% van de mensheid is op de vlucht

Wereldwijde ontheemding heeft een record bereikt, met conflicten die gemiddeld langer duren en complexere onderliggende oorzaken. Eind 2019 waren 79,5 miljoen mensen gedwongen op de vlucht als gevolg van vervolging, conflicten, geweld en mensenrechtenschendingen. Dit cijfer is in het afgelopen decennium bijna verdubbeld: 1 op de 97 mensen is momenteel op de vlucht.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

2 2/3 van alle vluchtelingen komt uit slechts 5 landen

In totaal komt meer dan tweederde van alle vluchtelingen wereldwijd, 68%, uit slechts vijf landen. Syrische vluchtelingen vormen met 6,6 miljoen nog steeds de grootste vluchtelingenpopulatie ter wereld. Hierna volgen Venezuela (3,7 miljoen), Afghanistan (2,7 miljoen), Zuid-Soedan (2,2 miljoen) en Myanmar (1,1 miljoen).

Bron: UNHCR Global Trends 2019

3 3 op de 4 vluchtelingen bevindt zich in een buurland

73% van de vluchtelingen wordt opgevangen in landen die grenzen aan hun land van herkomst. Deze omvatten enkele van de armste en minst ontwikkelde landen ter wereld. Bovendien leeft de meerderheid van de gedwongen ontheemden (80%) in landen die kampen met acute voedselonzeekerheid en ondervoeding, en velen lopen ook risico door de gevolgen van klimaatverandering. Slechts 17% van de vluchtelingen ter wereld wordt opgevangen in hoge-inkomenslanden.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

4 Miljoenen mensen zijn binnen eigen land op de vlucht

Terwijl 26 miljoen vluchtelingen hun land zijn ontvlucht, zijn er 45,7 miljoen binnenlands ontheemden: zijn zijn binnen hun eigen land op de vlucht. Zelfs als ze geen grens overgestoken zijn, zijn hun bescherming en humanitaire behoeften vaak vergelijkbaar met die van vluchtelingen. De landen met de grootste populaties binnenlands ontheemden zijn Colombia, Syrië en de Democratische Republiek Congo.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

5 Het aantal vluchtelingen dat Europa bereikt is sterk gedaald

Het aantal vluchtelingen en migranten dat de Middellandse Zee oversteeft en in Europa aankomt, is aanzienlijk afgenomen. In 2019 kwamen in totaal 123.700 mensen naar Europa, in 2015 waren dat er ongeveer 1 miljoen. De meest voorkomende nationaliteiten zijn Afghaans, Syrisch en Marokkaans. In 2019 kwamen naar schatting 1.336 mensen om het leven bij een poging om de Middellandse Zee over te steken.

Bron: UNHCR factsheet 'Refugee and migrant Arrivals to Europe'

6 3 op de 4 vluchtelingen zit vast in langdurige crises

Naar schatting is 77% van de vluchtelingen in de wereld langdurig op de vlucht. Eind 2019 waren er in totaal 51 langdurige vluchtelingensituaties geregistreerd, waardoor minstens 25.000 vluchtelingen gedurende vijf opeenvolgende jaren in hetzelfde gastland werden opgevangen. Een voorbeeld is de Afghaanse vluchtelingensituatie, die nu zijn vijfde decennium is ingeggaan.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

7 In meer dan 95% van de hervestigingsbehoeften wordt niet voorzien

Met het toenemende aantal kwetsbare vluchtelingen, is er dringend behoefte aan plaatsen voor hervestiging. UNHCR schat dat in 2020 1,4 miljoen vluchtelingen hervestiging nodig hebben omdat ze geen adequate bescherming kunnen krijgen in hun huidige gastland. In 2019 werden echter slechts 107.800 vluchtelingen hervestigd in 26 landen.

Bronnen: UNHCR Global Trends 2019, UNHCR Global Resettlement Needs 2020

8 40% van alle mensen op de vlucht is kind

Wereldwijd zijn 30-34 miljoen kinderen en jongeren onder de 18 jaar gedwongen op de vlucht. In sommige ontheemdingscrises, zoals Afghanistan, de Democratische Republiek Congo en Burkina Faso, vormen kinderen tot 60% van de ontheemden. In 2019 werden meer dan 153.300 kinderen geregistreerd als alleenstaand of gescheiden van hun familie, waardoor ze ernstig risico liepen op misbruik.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

9 De meeste vluchtelingen wonen in stedelijke gebieden, niet in kampen

Meer dan 50% van de gedwongen ontheemden woont in steden en stedelijke gebieden. Zo worden 90% van de Syrische vluchtelingen en de meeste Venezolanen opgevangen in stedelijke omgevingen, waar ze vaak moeite hebben om rond te komen. Hoewel kampen bedoeld zijn als tijdelijke oplossing in noodsituaties, brengen veel vluchtelingen nog steeds tientallen jaren door in tijdelijke onderkomens vanwege het gebrek aan alternatieve oplossingen.

Bron: UNHCR Global Trends 2019

10 Het is nooit een misdaad om asiel aan te vragen

Het recht om asiel aan te vragen in een ander land voor mensen die de bescherming van hun eigen land hebben verloren, is verankerd in artikel 14 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het Vluchtelingenverdrag is het eerste verdrag dat de idealen van de verklaring in juridisch bindende verplichtingen heeft omgezet. Het is daarom nooit een misdrijf om asiel aan te vragen, ook niet als de persoon op illegale wijze het land is binnengekomen.

Bron: Universele Verklaring van de Rechten van de Mens
Augustus 2020